

POKROK ZÁPADU

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ A
NEJSPÍŠÍ ČESKÝ
TIŠTIK NA
ZÁPADĚ

BEST ADVERTISING
MEDIUM IN THE
GREAT NORTHWEST

ZALOŽEN R. 1882. ČÍSLO 46.

OMAHA, NEBR. DNE 20. ČERVNA (JUNE) 1917.

ČÍSLO 46.

DUMA NARÍDILA RUSKÝM ARMÁDÁM, BY ZANECHALY NEČINNOSTI A ZAHÁJILY BOJ S NEPŘÍTELEM

Prohlašuje, že separátní mír anebo další nečinnost vojáků byly by zradou. — Němci vedou rozsáhlou propagandu za účelem docílení příměří s ruským vojskem.

ELIHU ROOT VYŘIZUJE RUSKÉ VLADĚ VKAZ AMERIKY

Ministr Tereščenko prohlásil, že Rusko pokračovati bude v této válce, aby svět učiněn byl šťastným. — Vojska spojená vyloďena byla na feckém území.

Petrohrad, 17. června. — Duma v tajném zasedání přijala resoluci, nařizující okamžitě zahájení ofenzivy ruským vojskem. Resoluce tato prohlašuje, že separátní mír s Německem anebo další nečinnost na bitevní frontě byly by zradou vůči spojencům.

Kodná, 17. června. — Německá vláda, která pokoušela se položitelnými komunikacemi říšského kancléře, Dra. von Bethmann-Hollwega, ohledně mírových overtur, telegramy polního maršálka von Hindenburga radě vojenských a dělnických delegátů, socialistickým vyjednáváním Scheidemannova typu a jinými prostředky docílit separátního míru anebo příměří s Ruskem, uzavíraje o novém tahu a sice chce nabídnouti Rusku příměří po dobu volbě do ruského konstitučního shromáždění.

Sdružený tisk získal informace o tomto chystaném pohybu z věrohodných pramenů. Informátor, který právě přišel z Německa, praví, že vládní agenti němečtí se pokouší ze všech sil, aby docíleno bylo nějakého uspořádání v této záležitosti, nejenom aby zlepšila účinnou vůči Německu v Rusku, ale aby došlo tu k zřízení trvalé vlády, s kterou Německo bylo by schopno vyjednávat. Informátor tento citoval prohlášení jednoho německého člena parlamentu, že se žádou z přítomných autorit v Rusku není možno zahájit vyjednávání a že není naděje na docílení míru, dokud přítomné poměry v Rusku potrvají.

Petrohrad, 17. června. — Amerika posílá další poselství Rusku — že budeme bojovati a již jsme zahájili boj pro vaši svobodu stejně jako pro naši a žádáme vás, abyste bojovali pro naši svobodu stejně jako pro naši, pravil Elihu Root, vůdce americké mise do Ruska v červnu v radě ministrské včera. Root ve své řeči poukázal na to, že Amerika nešla do této války se sobeckými cíli, nýbrž jenom vstoupila do zápasu pro zabezpečení demokracie. V Rusku, prohlásil Root, Amerika nevidí žádné strany, žádné třídy, nýbrž jednotné velké Rusko jako nosnou demokracii.

Ministr zahraničních záležitostí, Tereščenko, odpověděl jménem rady a označil stanovisko Ruska následovně: "Ruský lid považuje válku za svou a bude v ní pokračovati. Rusové nemají žádných imperialistických přání. My víme, že také vy nemáte žádné. Budeme bojovati společně pro svobodu a štěstí celého světa. Jsem přesvědčen, že mohl prohlásit, že nevidím žádné morální ideje anebo cíle, rozdělujícího Rusko a Ameriku. My dva národové — Rusko, bojující proti tyranii, a Amerika jako nejstarší demokracie — ruku v ruce ukážeme cestu k štěstí národnostem velkým i malým."

Americký vyslanec, David H. Francis, představitel Rootova misie ruskému ministerstvu v Mariinském paláci a prohlásil, že členové misie přáli do Ruska, aby vynasíl, jak Amerika nejlépe může spolupracovati se svým spojencem v boji proti společnému nepříteli. Rusští ministři řeči zvláště amerického vyslance Roota věnovali velkou pozornost. Root předtím, který vedl Spojené Státy do této války a naznačil,

jak je nutno pokračovati v zápasu, aby svět zajištěn byl pro demokracii. Stejně zajímavou byla odpověď ministra Tereščenko, který projevil přesvědčení prozatímní ruské vlády, že ve válece nutno je pokračovati, aby svoboda, kterou Rusko získalo po tak dlouhém zápasu, byla zajištěna.

Londýn, 17. června. — V přítomné době na bitevních liniích dochází jenom k málo bojům. Je-nom dělostřelecké boje s plnou prudkostí jsou v proudu na některých výšejších front. Na anglické frontě ve Francii, vyjímaje dělostřeleckých soubojů, došlo jenom k menším operacím, nájezdům a pokračování ve vzduchoplavecké činnosti, jež je čilou po několik posledních týdnů.

Nedaleko Hartebise Němci v nočním útoku zmocnili se části francouzských zákopů, ale později byli z nich vytlačeni protiletkem. K značné dělostřelecké činnosti došlo v Belgii, zvláště v okolí Steenstraete a Het Sas. V Macedonii dělostřelecké souboje jsou v proudu, ale k očekávaným útokům přeboty nedošlo.

Mezitím vojska spojená jsou stále vyloďována v Thessalii a zabírají četných měst událo se bez jakékoliv události. Francouzská jízda dostihla již Pharsala a Domokos, již od Tarissa, zatím co město Demirli zajištěno bylo Angličany.

Petrohrad, 17. června. — Rada dělnických a vojenských delegátů přijala resoluci proti separátnímu míru. Proklamace byla odpovědí na ruskou a německou snahu o příměří Ruska k vyjednávání o separátní mír prostřednictvím člena švýcarské federální rady. Naznačilo, že bylo by ochotno poskytnouti Rusku takové podmínky, jaké by si samo přálo.

Vyzvědačská práce Němců v Americe.

New York, N. Y., 17. června. — Přes to, že vláda Spojených Států učinila vše možné, aby znemožnila práci německého vyzvědačského systému v této zemi, nebyla schopna doposud učinit přízeř této podratné práci. Jak dokonale a odvážným je tento systém je patrné nejlépe z toho, že bylo možno poslati zprávu do Německa o odplutí flotily amerických námořních vojsk z evropských vod dřív, než vše tato vešla ve známost v Americe. Má se za to, že zpráva tato poslána byla do Německa velkou oklikou, nepochybně z Washingtonu do Laredo, Tex., odtud do Mexiko Města, pak do Rio Janeiro a odtud kabelem do Cadixu ve Španělsku, dále pak do Madridu, Lyonsu a Bernu ve Švýcarsku a odtud do Berlína. Důležitá tato informace byla podána do Berlína pod pláštěm nevinné obchodní depeše. Admirál Sims odeslal se zabezpečitím rozkaz a zprávu o jeho odjezdu nepochybně získali vyzvědači v úřadovně pro námořní operace. Podobná zpráva oznamuje, že Berlín získal tuto informaci čtyři dny před tím, nežli flotila dostihla Queenstownu, usuzuje se, že trvalo to čtyři až pět dní, nežli zpráva z Washingtonu dostala se do Berlína. Depeše byla nucea vykonati cestu 15.000 mil skrze tři kontinenty.

PO DENNÍ PRÁCI V CVIČEBNÍM TÁBOŘE V PLATTSBURGU.

Photo by American Press Association. Členové důstojnického cvičebního tábora v Plattsburgu, N. Y., umývají se po celodenním cvičení.

Konsul Frost o ponorkách.

Washington, D. C., 17. června. Wesley Frost, americký konsul v Queenstownu, přístavním městě na jihozápadním pobřeží Irsku, kde dochází k největší činnosti ponorek, nalézá se ve Washingtoně na dovolené. Po více jak dva roky konal obtížnou povinnost v tomto přístavním městě, kam téměř každodenně přiváženi jsou trosčníci z lodí zničených ponorkami. Bylo jeho úkolem získati důkazy o potopení pětadesáti lodí, na kterých nalézali se Američané. — Súčastnil se mnoha pohřbů a slyšel mnoho zoufalého nářku. Viděl strašlivé následky ponorkového vedení války lépe než kterýkoliv jiný Američan. Frost prohlašuje, že ponorkové vedení války se stává stále barbaričtější. Jak nyní je vedeno, znamená zločinu vraždu pro všechny, kdož se nalézají na lodích, jež mají být potopeny. Takovým bude toto ponorkové válčení až do svého konce. — Jestliže není více katastrof, podobných oné Jasicanie, je to jenom v důsledku toho, že spojenci učinili rozsáhlá opatření proti ponorkám a že svoje obchodní lodě náležitě vyzbrojili. Ponorky nerady vystavují se střelbě z děl, nalézající se na těchto lodích. Velitelé většiny německých ponorek pojmají si zcela bezohledně a dávají-li lodím, vyhládnutým za oběť výstrahu, je to vlastně zahájení útoku. Taková výstraha se poskytuje, aby se ušetřila torpéda, z nichž každé stojí kolem \$7.000 a jejich každá ponorka může vzít jenom několik.

Budování pronásledovatelů ponorek.

Bayonne, N. J., 17. června. — Všechny zdejší loděnice jsou plně zaměstnány výrobou lehkých lodí, kterých použito bude k pronásledování německých ponorek. Zdejší loděnice získaly od vlády kontrakty na zbudování několika set těchto malých a rychlých lodí, které v bojích proti ponorkám na pobřeží Anglie se tak znamenitě osvědčily. Zvláštní strážníci střeží všechny zdejší loděnice a nikdo bez dovolení nesmí do nich vstoupiti. Výroba těchto pronásledovatelů ponorek je velice rychlá, neboť všechny jejich části byly standardisovány. Tyto lodě jsou 110 stop dlouhé a jsou schopny vykonati dvacet uzlů šli čtyřiačtyřicet mil za hodinu.

Touha po vzdělání v Rusku.

Stockholm, 17. června. — Nikdy snad v historii Ruska nečetlo se tolik, jako v přítomné době. — Lid ruský od doby revoluce přímou hltá vše, co pojednává o současných poměrech a co snaží se rozbušiti otázky, které jsou předmětem rozhovoru. Nové časopisy zakládány jsou každého dne a vešle toho každý den vychází tisíciště stroje spouští letáků a brožur, které jsou lidem dychtivě čteny. Od ruské revoluce založeno bylo v Rusku více jak 700 nových časopisů. Lid touží po vědění, po vzdělání, po seznámení se s časovými otázkami a tu pída pro nové časopisy je neobyčejně úrodná.

REVOLUČNÍ HNUTÍ VE ŠPANĚLSKU ZDÁ SE ZNAČNĚ VÁŽNĚ

Nejvážnější situace zdá se býti v Catalonii, kde jeví se hnutí za neodvislost.

Paříž, 17. června. — Částečné světo na španělskou situaci, která byla značně nejasnou, vrhá zvláštní korrespondent časopisu Petit Parisien, který prohlašuje, že postavení přítomného kabinetu bylo značně otřeseno a že situace bude tvrdým orškem k rozjousknutí i pro nové ministerstvo. Nejvážnější situace zdá se v Catalonii, distriktu v rozloze asi 12.400 čtverečních mil v severovýchodní části Španělska, kde bydlí asi 2.000.000 obyvatel. Hlavním městem tohoto distriktu jest Barcelona. Obyvatelstvo tohoto distriktu je značně zaujato proti španělské vládě a je tu vedena silná agitace za účelem docílení neodvislosti. Jedna strana otevřeně prohlašuje v barcelonském časopise, že nebude zachovávat žádných zákonů, vyjímaje takových, které vytvořeny budou Cataloňany pro Cataloňany. Strana tato žádá neodvislost za každou cenu. Hospodářský stav země, dle prohlášení korrespondenta, je tak povážlivý, že rychlá akce kabinetu je nutností. Zřízení na železnicích a dělníci v různých průmyslových podnicích uzavírají o stávece. Cena životních potřeb stoupla až o 25 procent v posledních třech měsících a tím znamenitě trpí chudina. Zásoby uhlí jsou tak nedostatečné, že většina vlaků není schopna jezdit. Zastavení vývozu následkem ponorkového vedení války počíná jeviti důsledky.

Špatné zacházení se srbskými zajatci.

Paříž, 17. června. — Ze zpráv, které zde byly získány srbskými autoritami, vychází na jevo, že se srbskými oběťmi a zajatými vojáky v Rakousku je špatně zacházeno. Vojáci i civilisté nalézají se v táborech v nezdarych krajinách při Dunaji, kde o jejich ubytování je velice špatně postaráno, tak že nemoc mezi nimi zřídí. Strava je špatná a nedostatečná a snad více nebožáků zemřelo následkem toho, nežli oholkoliv jiného. Šílenství a velké utrpení propuklo u mnohých. Na tyrové epidemie zemřelo v Rakousku mnoho tisíc Srbů. V nemocnicích není místa pro Srby a ti to ponechávají jsou pravidelně

svému smutnému osudu. Mnozí ze srbských zajatců jsou nuceni konati práci na frontě. Rakouské úřady jsou mistry ve vynalézání příčin ku pronásledování nešťastných Srbů a pro nepatrné provinění je soudí a vězní. Úděl zajatých Srbů v Rakousku je již politování hodný.

Němci varováni jsou před silou Spojených Států.

Stockholm, 17. června. — Pokud smýšlení o Americe jako válečném činiteli se týče, Německo rozděleno je na tři části. Optimistická většina má za to, že Amerika je a bude nepatrným válečným činitelem. Lidové массы zajímají se více o otázku zásobování potravinami než o otázku vstupu Ameriky do války. Třetí třída lidí ale americké nebezpečí pojímá vážně a varuje před podecením americké pomoci spojencům. Tato poslední třída jest tvořena poraženými odpůrci neomezeného vedení ponorkové války, kteří soudí, že vstupu Spojených Států do války dalo se snadno předejiti. Kapitán Persius, námořní odborník časopisu Tagblatt, patří k této poslední skupině a vyjádřil již několikrát přesvědčení, že bezohledná ponorková kampaň nemá ceny amerického nepřátelství. V poslední době věnuje značnou pozornost přípravám Ameriky pro válku a prohlašuje, že podílění se Spojených Států na válece nelze pomíjet jenom úsměvem. Prohlašuje, že postání silných amerických sborů na evropská bojiště je možností. Připomíná, že skonfikovaných německých a rakouských lodí bude možno s výhodou použiti k dopravě vojska do Evropy. Vyčází z předpokladu, že pro Německo bude rozhodně lepší, jestliže nebude podecovati americkou energii, zvláště pokud budování nových obchodních lodí se týče. Nebude záležeti na tom, bude-li užíváno dřeva anebo železa při budování obchodních lodí, po tak dlouho dokud tyto budou zvyšovati potumne nepřátel Německa.

Venizelos vrátil se k moči.

Londýn, 17. června. — Přes to, že až doposud nedošlo žádného naznačení, jakou úlohu v nové řecké vládě bude hrati Venizelos, přece všeobecně má se za to, že bude jedním z nejdůležitějších činitelů v nové historii země Hellady. Venizelos těší se velké popularitě v Řecku a má více stoupenců, než měl kdykoliv král Konstantin. Od zahájení války Venizelos, tehdy premiér, pohlídel na stranu spojených jako stranu spravedlnosti a práva. Konstantin ale trval na neutralitě. Venizelos vzdal se úřadu a byl znovu do něho později povolán. Resignoval ale znovu, když nemohl se s králem shodnouti. Od října r. 1916 Venizelos nalézal se v čele řecké prozatímní vlády, jež měla sídlo v Salonu. Abdikace krále Konstantina může se považovati za jeho vítězství. Venizelos narodil se na Krétě v roce 1864. Podílel se na revoluci proti Turkům, jež způsobila řecko-tureckou válku v roce 1897. Všeobecně má se za to, že on jediný je schopn sjednotiti řecký lid a vésti jej k šťastnější budoucnosti.

NĚMECKÝ ZEPPELIN ZNIČEN BYL BĚHEM NÁJEZDU NA ANGLII

Německá říditelná loď, jež napadla Kentské pobřeží, zničena. — Mužstvo zahynulo.

DVA BRITI BYLI USMRČENI.

Tisíce lidí bylo očítými svědky zničení nepřátelské vzducholodi Angličany.

Londýn, 17. června. — Dvě osoby byly usmrceny a šestnáct raněno během vzduchoplaveckého nájezdu, při kterém jeden Zeppelin byl srazen dolů. Úřední zpráva o tomto nájezdu, dneš vydaná, praví:

"Včera večer nájezd byl proveden dvěma nepřátelskými vzducholoděmi. Jedna vzducholod přerušila Kentské pobřeží asi o 2. hodinu ráno a vrhla šest bomb na pobřežní město. Dle policejní zprávy, dvě osoby byly usmrceny a šestnáct raněno a velký počet oydělí poskozen.

"Druhá vzducholod napadla východní pobřežní město West Anglin asi o 2.30 hod. ráno. Vzducholod tato byla napadena našimi protivzduchoplaveckými děly a zahánána zpět. Je možné, že byla poskozena dělostřeleckým ohněm. Krátce po té, kdy vzducholod vrhla několik bomb v otevřených místech, byla srazena dolů v plamelech anglickým letcem. Vzducholod byla zničena. Ve West Anglin nebylo žádných ztrát na lidských životech."

Depeše o zničení Zeppelinu praví, že tisíce osob bylo svědky zničení Zeppelinu. Útok proti vzduchoplaveckým děly trval půl hodiny a lidé vyběhali z domů poslobočeni, aby byli toho svědky. Když Zeppelin neitl se v plamelech, diváci jásali. Vzducholod poskozena byla nejdříve děly a zkáza její dokonána byla aeroplanem.

Všechno mužstvo Zeppelinu zahynulo a mrtvoly jejích byly značně opáleny. Někteří z mužstva vyskočili ze vzducholodi, ale zahynuli stejně. Anglický vzduchoplavec, který napadl Zeppelin, snesl se nedaleko bez jakékoliv pohromy.

Turecký velkovezír předpovídá vítězství.

Vídeň, 17. června. — Tabaat pašy, turecký velkovezír, vrátil se do Carigradu s přesvědčením, že válka brzy skončí vítězstvím Německa a jeho spojenců. Před svým odjezdem pašy měl rozhovoru s redaktorem poloúředního časopisu Predenblatt, během kterého prohlásil: "Hlavním účelem mé návštěvy Německa a Rakouska-Uherska bylo seznámiti se s vojenskými a politickými vůdci, z nichž mnohých jsem neznal. Měl jsem rozhovor s rakouským i německým cisárem a odnáším si nejlepší dojmy. To, co jsem viděl, přesvědčilo mne, že německá fronta na západě nemůže býti prolomena a že plně vítězství centrálních mocností je otázkou krátkého času. Moje důvěra pak byla zesílena informacemi, které získal jsem od německých námořních autorit ohledně ponorkové války, jejíž důsledky překonaly všechno očekávání. Turecko je vždy pohotovo k uzavření míru, ale jen takového, kterým by byla budoucí naše neodvislost zaručena. — Jsme pevně rozhodnuti bojovati po boku našich spojenců až do konce a neochabneme, ať jakkoliv dlouhá válka bude trvati. Pevně důvěrujeme, že vítězství bude v našem prospěchu."

POČASÍ PRO OMAHU A OKOLI.

Omaha a okolí: Pěkné. Nebraska: Všeobecně pěkné a chladnější dnes a zítra; severozápadní větry.